

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:
Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Külföldön: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Június elsején új előfizetést nyitunk a „Debrecen”-re. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése május végén lejár, hogy az előfizetés megújításáról idejében gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétkaldósában akadály történjen. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Ma iktatták be hivatalába Weszprémy Zoltán főispánt. Nagy ünnepek között történt ez, de ha a külsőségeket leszámítjuk, elmondhatjuk, hogy a lelkesedés szivből fakadó volt.

Az új főispán nem azon emberek közül való, akik nagy hangot adnak és keveset cselekednek; ő a csendes munka embere volt eddig is, az lesz ezután is. Mai beszédében is a munka emberének mondta magát és mi, akik ösmerjük őt, tudjuk, hogy ez a kijelentés őszinte volt. Dolgozni fog ő a főispáni székben is, még pedig kettőzített szorgalommal. Munkát pedig ő bizonyára fog találni új hatáskörében is.

Magyarország egyik legnagyobb baja az általános irodalmi műveletlenség. Tisza Kálmánnak például annyira nem volt érzéke az irodalmi műveltség iránt, hogy Mikszáth országgyűlési kareolatán kívül semmiféle magyar írói munkát nem olvasott. Apponyi Albert politikai érvényesülésének útjában az volt egyik főakadály, hogy — irodalmi képzettsége van!

Már most hogyan fejlődnek, erősödnek egy országban az egységes nemzeti akarat, ha irodalmi műveltség híján eltompul a történelmi érzék, ellanyhul a faji önérték? Olyan ország, ahol az irodalmat még mindig csak pártolni szokás, ahol az írókat kapa kaszakerülő tintanyalóknak tartják, nem állhat be a nagy népek versenyébe...

Arra kell törekednie a nemzeti kormány, első sorban gróf Apponyi Albert oktatásügyi miniszternek, hogy a magyar nemzetre nézve az irodalmi művelődés lelki szükséglet legyen, oly nélkülözhetetlen, mint a levegő!

Fölötte jellemző eset az irodalmi műveletlenségre a főváros szépirodalmi díja. Ferenc József király megkoronázásának emlékére Budapest főváros nagyobb alapítványt tett, melyből írókat jutalmaz irodalmi munkásságukért.

Az idén is kiadták ezt a díjat. Még pedig kinek? Egy fővárosi — fogalmazónak!

Megdícsérték Gárdonyi Gézát és elismerték, hogy A. is, B. is, C. is jeles költő; de a szépirodalmi díjjal egy hivatalnokukat, valamelyik közigazgatási ügyosztály — fogalmazóját tüntették ki!

No de talán valami remek költői művet alkotott ez a fogalmazó? Szó sines róla! Azért adták neki a szépirodalmi díjat, mert kitűnően — fogalmaz!

Hát van a fővárosi tanácsuraknak az irodalomról — fogalmuk?

Nincs nagyobb fájdalom, mint rossz napokban az eltűnt boldogságra emlékezni vissza!

A szabadelvűpárt végképen letűnt hatalmi bitorlóit most ilyen fájdalom marcangolja!

Egytől egyik visszavonultak a magánéletbe. Az új képviselőházban nyomuk sem lesz azoknak, akik harminc év óta egyedül uralkodtak Magyarországon. A képviselők névsorából száznál több olyan név hiányzik, amely eddig rendszeresen szerepelt mindenütt, ahol visszaélés volt, ahol hatalmi tulkapás, egyéni önzés, busás jövedelem, erőszak mutatkozott.

De úgy látszik a régi szabadelvűpárti urakat még a nagy veszteség fölött érzett dúló fájdalom sem javította meg! Ahelyett, hogy hamut hintonének a fejükre, beálltak lesipuskáoknak. Bokrok mögé bujtak és baramiák módjára ott leskelődnek, hogy mi kor rohanják meg a nemzeti akarat letéteményesét, a 48-as függetlenségi pártot!

Ezek ellen az ujkori Sobri Jósák ellen bizony nem ártana egy kis nemzeti stárium!

A főispáni beiktatás.

Debreczen, június 7.

Weszprémy Zoltán Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város főispánja ma nagy ünnepek között mindkét törvényhatóság közgyűlési termében elmondta: Isten engem, úgy segítjen! Ez a szent eskü élessze nagygyá, soha ki nem alvóvá azt a szent tüzet, mely a főispán lelkében, szívében él: az alkotmányosság és hazaszeretet tüztét.

Sokat szenvedett századokon át ez az ország. A szenvedésből származzék az erő, mely a múlt bajait orvosolva, egy édes, egy munkás, egy eredményes jövőnek szolgáljon zálogul.

Megbűnhötte már e nép a multat s jövendőt! Bűnhődött vétkeiért; de sokkalta többször szenvedett ártatlanul.

A vétkekért megvezeklettünk; az ártatlan szenvedésért kárpótlással tartozik nekünk a sors, ellenértékekkel a gondviselés.

Ne bizzunk azonban vakon a gondviselésben. Irányítsuk mi magunk a gondviselés kezét.

A mai installacionális zöld és fehér asztali szónoklatok mind megannyi a béke jegyében hangzott el. Hát igen, legyen béke, ha a harc nem szükségeltetik. Am legyen harc, ha a béke révén nemzeti vívmányainkhoz nem jutunk. A koalíció nem jelenti az elvek feladását; elenti az elvek fentartásával a becsületes, önzetlen munkára váró hazafiaknak egyesülését, közös célra: a haza általános boldogulására.

Valamint azonban magában a kormányban, pártunk vezérei elveik egész integritásával vesznek részt: akként az ország polgárai is így és ekként támogatják a politikai pártok együttműködését. Most az átmenet idejét éljük. A megoldásra váró nagy kérdéseknek egész zöme fekszik az összeülendő országgyűlés előtt. Ezek megoldása megtörténhetik a koalíció kereteiben. De azután? Azután, ha a népezrek helyett, a népmilliók adnak majd igazat a függetlenségi és 48-as párt elveinek: akkor nem kolíció kell ennek a nemzetnek többé, hanem szabad államiság, anyagi, szellemi, politikai függetlenség.

A trón körül talán nem is sejtik: minő erő rejlik a magyar nemzet tömörülésében. Ugy látszik, csupán az agg király sejtette ezt meg akkor, midőn a hűtelen sáfárokat elzavará, az alkotmányos rendet egy atyailag érző parancszoóra helyreállította. Ezért áldás életére, fény nevére. A magyar nemzet halás; visszafizeti ezt, hiszen: moriamur pro rege nostro!

Ne zugjon tehát most a vihar szele: Hallgasson el a különben jogos kívánalmak harsogó hangja. Engedjük letenni az alapkövet; hagyjuk munkálkodni azokat, kik ennek a nemzetnek hivatott vezérei. Bizzunk bennük. És ha látni fogjuk, hogy cselekvésük megkövacsolta, megacélozta azt az összekötő láncszemet, mely a trón és nemzet között szükséges; ha a király teljes bizalommal a nemzet hűsége iránt, e hűségért engedi kiépíteni alkotmányunk összes szerveit: akkor a mai pusztá bizalmat a legszilárdabb hit váltja

Üzletemet

Egyház-tér 3. szám alá helyeztem át, s az összes árukat mélyen leszállított áron árusítom ki. **Borsos Kata.**

fel és boldog lesz a király és nemzet egyaránt.

Ma a bizalom előlegezve van a kormány részére a nemzettől. Mi ma ugyanilyen bizalmat előlegeztünk a kormány helyi képviselőjének. És az a nyíltság, melyel főispánunk az alkotmány és törvények szigorú megtorlását hangsúlyozta, még hatványozta bizalmunkat főleg azért is, mert elvűtségét kiemelve, szerencsés szavakkal pártatlanságát, a közigazgatás teljes tisztaságát, a demokratikus elvek irányadását programjába felvette.

A főispánnak segítő társai leszünk az elvállalt nagy munkában. Reánk mindenkor bizton számíthat, bizton mindaddig, míg sajkájának iránytűjét a kitűzött cél felé fordítja. És hogy mindig arra fordítja, ott van szent esküje, mely így végződött: Isten engem úgy segítjen. Ott van házi élete nemtőjének lelkes, minden nemest átérző lélekdobogása, mely már eddig is felrázta e várost és megyét az eddigi léha, petyhüdt letergiából.

És végezettül még egyet! A lelkesedés hullámain haladó sajkának ma nagyon sok utasa akadt. Vigyázzon a vezér mindenikre külön-külön. Ne engedje ki kezéből a kormányt soha. És ha észreveszi, hogy settenkedve, hízog hangozva a vezényletet át akarják csak némiképp is venni a hivatalosak, de nem mindig választottak, hát ragadjon beléjük kegyetlenül és dobja őket irgalmatlanul a tengerek mélységes fenekére.

Adja az Isten, hogy az előlegezett bizalmat, az eredmények hosszú és áldásos tömege igazolja. A mai lelkesedés, a mai öröm úgy válik testté, ha nem szalmatűz volt csupán, hanem örök égő, mely glóriát von a nemzet életére. Az Isten minket úgy segítjen! . . .

Az irigyelt hős.

Olyan különös világot élünk!

Valami csodásan lázas érzés tartja foga az emberek lelkületét.

Nem olyan többé a közfelfogás, mint csak husz-harminc évvel is ezelőtt. S különösen a kis emberek azok akiknek gondolkozása egészen megváltozott.

Megfordultam egy szocialista gyűlésen. Kíváncsi voltam hallani: hogyan gondolkozik ma a nép!

A szónok tüzzel beszélt. Dörgedelmes szavakkal fejtegette az új irányzatot. S azok akik jelen voltak, nagyjából helyeslő morajjal kísérték a beszédet.

A hazáról nem volt egy szó említés téve.

Egyszer csak megszólal valaki onan a szélekről.

— Nem így volt ez 48-ban!

Idős ember volt, aki ezt mondta.

Nem bántották érte.

Elgondolkoztam az egész dolgon. Bizony más a világ, mint ezelőtt!

És azután eszembe jutott egy kis történet, amelyben évek éltek — mondhatni, merő véletlen folytán — magam is közreműködőként szerepeltem. Csekélység az egész! De a kis emberek eddigi és mai gondolkozás közötti különbséget élénken világítja meg.

Leírom úgy, a miként történt.

Peticiók. A Gyulafehérváron megválasztott dr. László Mihály pártönkivüli képviselő mandátuma ellen tudvalevőleg Aigner Adolf peticiót nyújtott be a kisebbségben maradt Küffer Béla párt megbízásából. A kir. Curia második választási tanácsa Vavrik Béla elnöklete alatt ma tárgyalta ezt a peticiót Bolgár Emil bíró előadásában s a petició tárgyalását szeptember 4-ére tűzte ki. — A muraszombati kerületben megválasztott gróf Batthyány Zsigmond alkotmánypárti képviselő mandátuma ellen — amint már megírtuk — szintén peticiót nyújtottak be az ellenpárt hívei. A petició azonban, mint értesülünk, hiányosan van felszerelve, mert az iratok mellett nem fekszik annak a 3000 koronának a letétjegy, amelyet a törvény értelmében a költségek fedezésére a peticionálóknak le kell tenni.

Főispánbeiktatás.

Hajdúvármegye és Debrecen közgyűlése.

Ma délelőtt tartotta Hajdúvármegye és Debrecen város törvényhatósági bizottsága főispánbeiktató közgyűlését. Megjelentek a beiktatásokon a két törvényhatóság összes bizottsági tagjai, a megye és város országgyűlési képviselői, a beteg Thaly Kálmán és Rákosi Viktor kivételével, az állami és egyházi méltóságok, azonkívül díszes hölgyközönség.

Hajdúvármegye közgyűlésén Pénzes Sándor árvaszéki elnök, Debrecen városán Kovács József polgármester elnökölt. A hangulat rendkívül ünnepélyes és szívélyes volt. A főispánt meleg szeretettel vette körül mindkét törvényhatósági bizottság. Az ünnepélyes hangulatot csupán az alispánválasztás becsapódó hulláma zavarta kissé, de az a kis vihar is csillapodott, mikor az alispáni állásra a közgyűlés többsége Kovács Gyula volt országgyűlési képviselőt helyettesítette.

Két kiváló, egyházi férfi üdvözölte a két törvényhatóság közönsége nevében a főispánt: Hajdúvármegye részéről Dávidházy

János ref. esperes, Debrecen részéről pedig Kiss Albert ref. lelkész. Mindkét beszéd messze felülemelkedett a szokásos sablonokon, s őszintén elmondhatjuk, hogy szívből jött és szívhez szólt mindkét szónok.

Az ünnepélyes főispánbeiktató közgyűlésekről az alábbi kimerítő tudósításokat közöljük:

Hajdúvármegye közgyűlése.

Pont 9 órakor nyitotta meg a megye közgyűlését Pénzes Sándor árvaszéki elnök. A terem zsúfolásig megtelt. A zöld asztalt diszmagyarba öltözött bizottsági tagok, képviselők, Debrecen város és a szomszéd törvényhatóságok küldöttel ülték körül.

Az elnök rövid megnyitó beszédében utalt arra, hogy az alkotmányos élet visszatért, a kormányon a többség férfiai ülnek, a megye főispáni állására a tisztikar kiváló tagját, Weszprémy Zoltán főjegyzőt nevezte ki a király. (Éljenzés.) Kéri a tb. főjegyzőt hogy a kinevezésről szóló leiratot olvassa fel. Pákozdy Sándor tb. főjegyző ezután a kinevezési okmányt, majd pedig Weszprémy Zoltánnak főjegyzői állásáról való lemondó levelét olvasta fel, amelyben meleg hangon mond bucsut a törvényhatósági bizottságnak és kéri, hogy új állásában is támogassák. Az állandó választmány javaslatára egyhangúlag elhatározták, hogy Weszprémy Zoltánnak állásáról való lemondását nyugdíjgnyeiinek fentartásával tudomásul veszik és a nyugdíjszabályzatot módosítják.

Ezután Rásó Gyula elnöklete alatt Lengyel Endre, Kovács Gyula, Weszprémy István, Csapó István, dr. Nagy Gábor, Csák Gyula és dr. Baltazár Dezső bizottsági tagokból álló küldöttség ment a főispánért, akit meghívtak az eskü letételére.

Viharos éljenzés és taps hangozott fel, mikor a teremben Weszprémy Zoltán diszmagyarban megjelent. Az éljenzés lecsillapodtával Pénzes Sándor árvaszéki elnök üdvözölte melegen és kérte, hogy tegye le az esküt. Az eskümentát Pákozdy Sándor tb. főjegyző olvasta fel, amelyet a főispán erős hangon mondott utána. Zúgó éljenzés hangozott fel az eskütétel végén és utána nyomban elfoglalta Weszprémy az elnöki széket és megtartotta székfoglalóját.

Kis diák voltam.

A szokásos nyári szünidőben egy nap az a gondolatom támadt, hogy átmegek a szomszéd városba, ahol egyik iskolatársam vakációzott.

Nagy, szálas erdőn, meredek bérceken kellett áthaladnom. Azért választottam pedig ezt az utat, mert gyalog erre sokkal közelebb volt, mintha a szekérron kerülőt teszek.

Nem voltam bátortalan fiú. Az árnyékomtól nem igen ijedtem meg. Bátrau neki mertem indulni egymagam is a rengeteg erdőségnek.

Hanem azért mégis jól esett, hogy utitársam akadt — egy torzonborz, köpcös, valamivel középtemetűnél is kisebb oszmadia mester személyében.

Bőröket ment az istenadta vásárolni egyik szomszéd faluból. Pénze nem volt arra, hogy szekerezt fogadjon. Tehát gyalog ment ő is.

Ha jól emlékszem, Gyárfásnak hívták. Valódi nevéért mindazonáltal nem állok jót. Lassanként beszélgetésbe eredtünk. Azt kérdezte tőlem mindjárt kezdetben:

— Hallotta-e öcsém híret a forradalomnak? (Már t. i. a magyarnak.)

— Hát hogyan hallottam volna! — feleltem én büszkén. — Hiszen gimnáziumba járó diák vagyok.

— No akkor jó! Mert látja én honvéd voltam. És megfordultam igen sok csatában. Kissé mehökkentem. Hát ilyenek vol-

tak a honvédek? Ilyen az az „irigyelt hős“, a minőről én gyermekésszel annyit ábrándoztam? . . . Mert irigyeltem mindig azokat a „nagynevű“ és „névtelen“ hősöket, a kik Isaszégnél, Nagysarlónál, Piskinél, Szolnoknál és még sok más helyen csatát vívtak. Vagyis inkább irigyeltem a sorsot, hogy azok között nem szerepelhettem én is.

Kezdtém a kis torzonborz ember látására eddig nagy lelkesültségemből kiabrándulni. De mégis megkérdeztem aztán: hol járt, mit tett, a mikor honvéd volt? . . .

— Hogy hol jártam, kedves diák uram? Bejártam én fél Magyarországot. Voltam Alibunáron, a szenttamási sáncoknál, hogy hirtelenében csak ezeket említsem. Ismertem Damjanichot, aki rácnak született, de a ki nagyobb magyar volt sok-sok magyar mánásoknál. Hej, minő világ volt az! Ma is elmennék, ha hinának.

— Aztán, bácsi, őlt maga ellenséget?

— Oltem-e? De hányat! Szenttamásnál sok rác viasoritotta fogát az égnek, akiket a másvilágra én küldtem a szuronyommal.

— Hát olyan gyávák voltak azok a rácok?

— Nem biz a! De mi vitézebbek voltunk.

— Kapott-e sebet bácsi?

— Kaptam bizony, kedves öcsém! Itt van la! (Ezzel felgyürközött s mutatta karján a forradást.) Az oldalamba is kaptam egyet; de hát azt minek mutassam? . . .

Weszprémy Zoltán főispán a következő, székfoglaló beszédet mondotta:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!
Mélyen tisztelt közönség!

Mély megilletődéssel foglalom el Istennek, hazámnak, királyomnak és a törvényhatóság közönségének tett esküm elhangzása után szeretett vármegyémnek kormányzói székét, azzal az erős elhatározással, hogy szerény tehetségemet s tudásomat, akarat-erőmet és férfiúi egész lelkesedésemet e perőtől kezdve teljesen új állásomnak szentelve, mindent elfogok követni arra nézve, hogy azt a bizalmat, amellyel engem a legmagasabb királyi kegy kitüntetett, ezt a rokonszenvet, szeretetet és ragaszkodást, a mellyel önök engem érdememen felül körülvenni méltóztatnak — amelyet én eléggé meghálálni képes soha sem lehetek, jóakaratu törekvéseimmel valamely mértékben legalább kiemelhessem. (Eljenzés) Egyéni gyarlóságom ez új állásommal járó feladatok nagy súlyával arányban egyáltalában nem álló gyengeségem tudatában e megilletődés tekintetes törvényhatósági bizottság, súlyos aggályokká is fokozódik nálam, s hogy ennek dacára mégis ezen diszes, de sokszor tövisekkel bélelt széket elfoglalni merészelem, erre vonatkozó okaim a következők:

Az ország legkiválóbb vezérfőfőiből álló jelenlegi alkotmányos kormányok saiyből-lelekből híve vagyok, e kormány politikájának minden vonalon való győzelmét a legnagyobb odaadással támogatni benső meggyőződéseim szerint hazafias kötelesség és ha ez a kormány, a felőlem nyert információk alapján elismerem, hogy érdemet és arra való hivatottságomat tulbecsülve jónak látta, hogy engem eddigi szerény működési körömből kiszóllítson s politikájának munkatársává avasson: hazám iránti kötelességemnek s vármegyém érdekében is illőnek tartottam, aggodalmaim ennek elnyomásával is a nekem felajánlott ezen diszes bizalmi állást, a melyet pedig nem kerestem, amelyért nem törekedtem, de a melyben az én szeretett vármegyémnek javát és érdekeit továbbra is munkálni módomban leendő elfogadni. (Eljenzés)

De bátorított még engem ezen sokak előtt talán méltán merésznék látszó vállalkozásra az a benső viszony is amelyben én ennek a törvényhatóságnak érdemes tisztis-

A kis zömök ember annyira tűzbe jött, hogy én szinte megijedtem tőle. Aki annyi embert ölt, ha mindjárt vitézségből is, az félelmet kelt.

Különösen Világos miatt jött szörnyű izgatottságba. Vagy tiszser elmondta egy-másután:

— Hej Világos! Világos! Ha ott a fegyvert nem kellett volna leraknunk hol volnánk most? Nekem se kellene most így nyomorognom!

Igaza volt-e a szegény, kopottas csizmadiának, vagyis csakugyan más sorsba jutott volna-e, ha a fegyvert Világosnál nem kellett volna letennie, nem tudom. Lehet, hogy állapota másképp fordul...

A mikor a városba beértünk, az utunk elvált. O bement egy bőrs boltba, én másfelé. Többé nem is találkoztam vele.

Hazafelé menet, sőt még odahaza is Gyárfás vitéz hőstettei kavargtak az agyamban. Hiába, mégis csak hős volt ő; a magyar nemzet szabadságharcának egyik hőse.

Irigyelttem annak az embernek a multját; azt a multat, melyre ő oly büszke s amely haláláig emeltebb hangulatban tartja lelkét. Szegénységében talán az neki egyetlen öröme, vigasztalása, hogy ő is szolgálta a hazát ama nagy napokban.

... Azért neveztem én el a kopottas, torzonborz kis csizmadiát: „irigyelt hős”-nek.

karával és bizottságának tagjaival állok, a kik részéről én hosszú közigazgatási pályámon mindenkor meleg szeretetet, odaadó támogatást, gyengeségeim iránt pedig folytonosan jóakaratu elnézést tapasztaltam; amelyeket mélyen tisztelt uraim jövőben is számítani bátorodom, szokásos dolog, tekintetes törvényhatósági bizottság, hogy a törvényhatóság élére kinevezett főispán a mikor letett esküje után állását elfoglalja követendő irányelveire nézve részletes és tüzetes programot ad.

En tekintetes közgyűlés ebben a teremben azt hiszem felmentettnék érezhetem magamat ez alól Hiszen egy negyed századot meghaladó időt a vármegye ügyeinek munkálásában az önök körében élttem le, és ösmerik önök egész egyéniségemet egész multamat. Elegendőnek tartom azért, ha itt csak azt jelentem ki, hogy programom lesz új állásamban is a munka és becsületes törekvés mindarra vonatkozólag, a mi édes hazám és szeretett vármegyémnek a javára szolgálhat.

Politikám a béke, — ahol kell a kiengesztelés, a jog, törvény és igazság, térnek és alkalomnak keresése és kinalása a társadalom minden tényezőjével szemben arra nézve, hogy vállalva együttműködő sünkel hazánknak, és közelebből vármegyénkeek szellemi és anyagi téren való boldogulását előmozdítsuk. (Eljenzés.)

Felekezetek, társadalmi osztályok foglalkozási ágak között különbséget én nem ismerlek, minden egyes életkor és érdekkör közreműködését keresem közös célunk a közös előmozdítására irányzott közös törekvésünk elérésére. Az 1886: XXI t.-c azon rendelkezését, hogy a törvényhatóság élén a főispán áll, én úgy fogom fel, hogy míg egyrészt a törvényhatóság önkormányzati és önrendelkezési jogát aggdó gondossággal respektálni, sőt azt ha kell védelmezni fogom, a törvényhatóság közönségének a közügyek ellátására irányuló érdeklődését tölem tehetőleg fokozni törekszem: másrészt szándékom arra ügyelni, hogy az állami akarat, a mikor a törvényes alapon s törvényes formában jelentkezik a legszűlső perifériákon is teljes hatályossággal érvényesüljön.

Ezekben foglalom össze legrövidebben az én program pontjainak s ezeket szem előtt tartva azt a kérést intézem a törvényhatóság tekintetes közönségéhez s egész lakosságához, hogy feladataim megoldásában, kötelességem teljesítésében engem támogatni méltóztatassanak.

En a mai naptól kezdve nem ismerem más kötelességet más óhajt, mint a kormányzatomra bizott két törvényhatóság érdekeit szolgálni, azokat istápolni, hogy azonban ezt tehessen, szükségem van mindnyájuknak buzgó támogatására.

Ajtóm folytonosan nyitva áll mindenki számára. Nem lesz az a panasz, az a kérelem, az a tanács, származzék nagytól vagy kicsinytől, amely nálam jóakaró meghallgatásra s orvoslásra nem találja. Egészen az önkö leszek.

Adja Isten az ő áldását az én becsületes jóakaratu törekvésemre. S kérem fogadjanak is illetve tartanak meg jóindul tokban s támogassanak működésemben.

Viharos eljenzés és taps hangzott fel a beszéd után.

Dávidházy János esperes a törvényhatósági bizottság nevében a következő beszéddel üdvözölte a főispánt:

Méltóságos Főispán Ur!

Nekem jutott a megtisztelő szerencse, hogy méltóságodat magas állásában kinevezése s annak hivatalos elfoglalása alkalmából vármegyénk törvényhatósági bizottsága nevében üdvözöljem.

Könnynék, de egyszerűmind kedvesnek tartom a megbízás teljesítését. Könnynék, mert e jelen alkalommal nem egy magas állás iránt kéit a kívánatos — épen azért sokszor füres és hangzatos szavakból álló tiszteletadást tennem, hanem az egyént kell üdvözölnöm magas állása alkalmából. Amott pusztán az illem, itt a szív van hivata nyilatkozni. S épen azért érzem kedvesnek feladatomat, mert azt kell mondanom, a mit

a szív diktál, a mely nem váryik külső formák után, de szív az egyszerűség igaz, keserű hangján.

Igen, nem szavakkal, hanem a szív nemes, igaz érzelmével üdvözöljük mi méltóságodat, midőn csak hivatala és nem a nekünk kedves egyénisége változott. Méltóságod a minta, vármegyénk szülötte — nem csak, hanem annak több éven át egyik szerényebb körben buzgó munkása, napszámosa. Ismerjük multját és azért szeretjük. Láttuk higgadt, komoly, lelkiismeretes magatartását közelebből azon — Istené legyen érette a hála — csak rövid ideig tartott szerencsés idősorokban, midőn minden, mi alkotmányos volt, a kényuralom hatalmával fenyegettetett. S a multat nézve, bizton tekintünk a jövőbe; meglévén győződve arról, hogy állásváltása egyéni jellemét, vármegyéje iránti szeretét érinteni nem fogja.

Ismétlem és pedig nyomatékkal, hogy méltóságodat úgy nézzük, mint ki a minta volt a multban, minta a jelenben s minta lesz a jövőben is. A helyzet igen, de az összeköttetés nem változik. Epen azért mi méltóságod jövőjére nézve kérést nem teszünk elő, mert nekünk kérti valónk nincs; mi várunk és pedig bizalommal várunk. Várjuk azt, hogy méltóságod régi szerelme vármegyénk, ennek igaza, érdeke, előhaladása iránt megmarad s ez lesz irányadó bizalmi állásából kifolyó teendőinél is.

S ha méltóságodtól épen vármegyénkkel való korábbi viszonyára s belső érzetere tekintetből ez ünnepélyes órában — talán a szakértők eltérőleg — nem is kérünk semmit, — kérünk Istentől, kinek szolgálatában egyházmegyénk érdekét is képviseli méltóságod, kérjük azt, hogy tartsa meg méltóságod életét hosszú időig, erőben, egészségben s családi boldogságban, hogy vezérlete alatt legyen valahára boldog s virágzó a vármegye. S ha talán jönne oly idő, midőn méltóságod tündöklő állása s vármegyénk iránti régi szerelme küzdő pontra juttatná, hangozzék irányadólag vallásos szívében az Urnak ama versirő szövege: Ne félj, mert én veled vagyok; meg ne rettenj, meri én vagyok a te Istened, ki tégedet megerősítlek, annak felette segítlek is az én igazságomnak jobb szárnyával támogatlak téged. (Esz. 41: 10).

Az Isten tartsa, az Isten áldja, az Isten éltesse méltóságodat.

Pákozdy Sándor th. főjegyző a tisztikar nevében a következő beszéddel üdvözölte a főispánt:

Méltóságos Főispán ur!

Ezer éves alkotmányunkért győzedelmes megvívott nemzeti küzdelmünk lezajlásával, alkotmányos ujja ébredésünk hirnökét a béke olajágával kezében látjuk megjelenni Méltóságodat itt közöttünk, mint azt a férfit, kit koronás királyunk kegyes és bölcs kormány bizalma Hajdúvármegye és Debrecen szab. kir. város főispáni székébe ültetett. Nekem jutott a szerencse, hogy méltóságodat főispáni székének elfoglalása alkalmával Hajdúvármegye tisztikarának a nevében üdvözöljem.

Felette megtisztelő, de könnyű is az én feladatam, mert ez a név „Weszprémy Zoltán” egész embert jelent és ennek a névnek viselője magasan felette áll annak, hogy az ő érdemét én itt felsoroljam és méltassam, de hogy úgy fejezzem ki magamat vérünkbeli való vér méltóságod, kinek vonzó egyéniségét, jellem szilárdságát, széles körű tudását és pártatlan igazság szeretet, ismeri ennek a vármegyének csaknem minden polgára, és mégjobban ismeri ez a tisztikar, kik ide évek hosszú során át együtt működve méltóságoddal állunk Hajdúvármegye szolgálatába a midőn tehát méltóságodat főispáni székének elfoglalása alkalmával Hajdúvármegye tisztikara nevében szívem egész melegével, szeretetteljes tisztelettel és bizalommal üdvözölöm, egyben biztosítom arról is, hogy ez a tisztikar méltóságodat a helyreigazítások nagy munkájában, magyar hazánk és szűkebb körű hazánk, Hajdúvármegyének közjava érdekében kifejtendő munkásságában, mindenkor a legodasabb készséggel fogja támogatni, s a midőn mélt-

tóságod főispáni működésére és hazafias törekvésére Isten áldását kérem, engedje méltóságod kérnem és remélnem azt is, hogy ettől a tisztikartól lekötendő szives jóindulatát és megtisztelő baráti érzelmeit nem fogja megtagadni a jövőben sem.

Isten méltóságodat tartsa meg nekünk sokáig.

Czeglédy Mihály megyei tiszti ügyész indítványozta, hogy úgy a főispán, mint Dávidházy János és Pákozdy tb. főjegyző beszéde szó szerint vétessék a jegyzőkönyvbe. Elfogadták.

Ezután az ürességekben levő alispáni székek helyettesítés útján való betöltése következett. A javaslat az volt, hogy az alispánválasztásig Pénzes Sándor árvaszéki elnökkel töltsék be az alispáni széket. Rásó Gyula, Baltház Dezső és Kálmán Lajos felszólalásai után azonban a közgyűlés úgy határozott, hogy Kovács Gyulával helyettesítsék az alispáni széket, akit pártja riadó éljenzéssel fogadott. A helyettes alispán letette az esküt és rövid beszédben köszönetet mondott a közgyűlésnek a személyét kitüntető bizalomért. Igéri, hogy e rövid idő alatt is híven és becsülettel fogja szolgálni a megyét és a pecsétet tisztán fogja visszaszolgáltatni.

Még az alispáni hivatal átadására küldtek ki Rásó Gyula alispán elnöklété alatt három tagú bizottságot, amelynek tagjai lettek Czeglédy Mihály és Wespriény István, mire a közgyűlés véget ért.

Ezután küldöttségeket fogadott a főispán. Sorrendben az alábbi küldöttség tisztelegtek nála, a vármegye tisztikara és a városok polgármesterei Kovács Gyula helyettes alispán vetése alatt, az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye Baltház Dezső esperes, Bősörényi város küldöttsége Somogy Béla polgármester, Szoboszló városa Fekete Sándor, Nánás Csohány László, a gör. kath. egyház részéről Lengyel Endre vikárius, a községi jegyzői kar. Pap Sándor vezetésével üdvözölte a főispánt. Az állami állatorvosok, a vizszabályozó társulatok, a községi jegyzői tanfolyam és a polgári takerék és segélyző szövetkezet küldöttségeinek üdvözléseivel szakadtak meg a tisztelegések, amelyek a városházán folytatódtak.

Debrecen város közgyűlése.

Pont 11 órakor nyitotta meg a városi közgyűlést Kovács József polgármester. A termet zsufolásig megtöltötték a bizottsági tagok, Hajduvármegye és a törvényhatóságok kiküldöttjei. A karzatot előkelő hölgyközönség foglalta el.

Az elnök polgármester megnyitó beszédében üdvözölte a bizottsági tagokat, a törvényhatóságok küldöttjeit, a vendégeket. Ezután Vecsey Imre olvasta fel a főispáni kinevezéséről szóló okiratot. A polgármester indítványozza, hogy Márton Imre, K. Tóth Kálmán, Polgári Bálint, ifj. Kertész János, dr. Tüdös János, Lestyán Adorján és Reichmann Armin bizottsági tagokból álló küldöttség hívja meg a főispánt az eskütételre.

Pár perc múlva megjelent a teremben Wespriény Zoltán, akit lelkes éljenzéssel és tapsal fogadtak, Kovács József polgármester üdvözölte meleg hangon. Felolvastatván — mondta — a kinevezési okirat, Debrecen város törvényhatósági bizottsága örömmel vette tudomásul. Mikor a város közönségének nevében üdvözli, hogy tegye le az esküt, mert a törvény értelmében csak akkor gyakorolhat főispáni jogokat. (Helyeslés.) Meleg szeretettel üdvözli a tisztikar nevében is a főispánt, aki lefolyt gyászos emlékü időszakban küzdőtársa volt a tisztikarnak. (Eljenzés.)

Ezután az eskümintát olvasta fel Vecsey Imre főjegyző, amelyet a főispán utána mondott. Különösen hangsúlyozta, hogy az ország alkotmányához hű lesz. A polgármester átadta ezután az elnöki széket, mire Wespriény Zoltán azt az alábbi beszéddel foglalta el;

Wespriény Zoltán beszéde a városnál.

Nagyságos Polgármester Ur!
Tekintetes törvényhatósági bizottság!
Mélyen tisztelt közönség!

Mély megilletődéssel foglalom el Istenemnek, hazámnak, királyomnak és a törvényhatóság közönségének tett esküm elhangzása után és Debrecen városának kormányzó székét, azzal az erőelhatározással, hogy szerény tehetségemet és tudományomat, akarat erőmet s férfiúi egész lelkesedésemet e perctől kezdve teljesen új állásomnak szentelve, mindent elfogok követni arra nézve, hogy azt a bizalmat, amelyvel engem a legmagasabb királyi kegy kitüntetés, azt a meleg rokonszenvet, a melyet önök irányomban tanusítani kegyesek, jóakaratu becsületes törekvéssel valamely mértékben legalább kiérdemelhessem.

Egyéni gyarlóságom az új állásommal járó feladatok nagy súlyával arányban egyáltalában nem álló gyengeségem tudatában e megilletődés tekintetes törvényhatósági bizottság súlyos aggályokká is fokozódik nálam s hogy ennek dacára mégis ezen díszes, de sokszor tövisekkel bélelt széket elfoglalni merészelem, erre vonatkozó okaim a következők:

Az ország legkiválóbb vezérférfiaiból álló jelenlegi alkotmányos kormányának szivéből lélekkel híve vagyok, e kormány politikájának minden vonalon való győzelmét a legnagyobb odaadással támogatni benső meggyőződéseim szerint hazafias kötelesség, és ha ez a kormány — lehet, hogy erőmet s arra való hivatottságomat tulbecsülve — jónak látja, hogy engem eddigi szerény működési körömből kiszóltson, s politikájának munkatársává avasson: hazám iránti kötelességemnek tartom aggodalmaimnak elnyomásával is a nekem felajánlott ezen díszes bizalmi állást, a melyet pedig nem kestem, s a melyért egyáltalán soha nem törekedtem, a melyben a nagy multu s nagy jövőjü városnak, — melynek ha szülőltje nem is, de hű fia vagyok, javát és érdekeit munkálni módomban leend — elfogadjam.

De bátorított engem ezen sokak előtt talán méltán nagyok látszó vállalkozásra ez a szives rokonszeny is, a mely önök részéről tisztelt uraim irányomban megnyilatkozott, s jelenleg is megnyilatkozik, a melyből azt remélhetem, hogy jóakaratu törekvéseimben támogatóim lesznek s állásomból kifolyó feladataimnak teljesítését megkönnyítik, a mely reményemet engedjék meg, hogy itt kérelem alakjában is kifejezsem juttassam.

Azt jó lélekkel elmondhatom tekintetes közgyűlés, hogy engem sem beteges ambíció, sem indokolatlan nagyravágyás nem vezetett, midőn e fontos állást s kitüntető megbízatást elfogadtam. Érezem mint már előbb is mondtam, erőmnek gyengeségét, de tudom azt is, hogy engem hosszú közszolgálatom ideje alatt mindenkor tiszta hazafias szándék, becsületes jóakaratu s az a hit vezérelt, hogy ha minden igaz magyar azon a position, a hová őt polgártársainak bizalma avagy a sors forgandósága állított a, szilárdan megállja helyét, szorgalommal, kitartással megteszi kötelességét: hazánk feivirul, nemzetünk boldog lesz!

Vezérelvem ma is, híven teljesíteni kötelességemet.

Itt is e közgyűlési teremben Debrecen városának nagyontosságu közügyeiben ez fogja vezérelni minden léptemet.

Nem csak tiszteletben tartom Debrecen városnak törvényben is biztosított autonómiáját és önállóságát, de ha az netalán mások részéről lenne megáldatásnak kitéve, annak megvédelmezésére sietek.

Azokban a nagyjelentőségű anyagi és kulturális kérdésekben pedig, melyektől Debrecen sz. kir. város felvirágzása, polgárságának megerősödése összes lakosságának jövőjéből boldogulása függ, mindazokban a kérdésekben igaz lelkesedéssel igyekszem e nemes város lakosságát, tisztikarát és közgyűléseit legjobb tehetséggel támogatni és elősegíteni.

Tekintetes törvényhatóság!

En a munka embere voltam a multban,

ez kívánok maradni a jövőben is. Debrecenben, s magyar alföld e hatalmas nagymultu emporrumában, mely nekem is évtizedek óta szeretett lakóvárosom, sok munka, nagy feladat vár nem csupán egyesekre, azokra, a kik kiemelkedő vagy épen vezető állásban vannak, de mindazokra, kik e város közéletében munkálni, dolgozni hivatva vannak.

Nem kívánok ez alkalommal részletekbe bocsátkozni, hiszen önök mindannyian még jobban tudják mint én milyen nagy és fontos kérdések várnak megoldásra, milyen jelentős feladatok várnak megvalósításra, melyektől Debrecennek fejlődése, polgárságának s összes lakosságának jóléte függ.

En csak azt kívánom és arra kérem e nemes város lakosságát és közönségét, engedjék meg, hogy a jövő nagy munkájából kivehessem én is részemet s szabják a reám eső részt ne erőm és tehetségemhez, de ahhoz a lelkesedéshez, mely engem Debrecen város érdekében való fáradhatatlan munkálkodásra ösztönöz. De egyben kérem ehez egy városi lakoságnak, mint az egész törvényhatósági közgyűlésnek sőt e város minden rangu és rendü lakosainak őszinte bizalmát és allandó támogatását.

Azzal a fohászodással fordulok Istenhez, adja, hogy jó szándékunknak, becsületes igyekezetünknek Debrecen város szellemi fejlődésében s anyagi felvirágzásában teljes sikere legyen. Fogadja Nagyságos polgármester ur, ugyszintén a tek. törvényhatósági közgyűlés és a mélyentisztelt közönség az irányomban megnyilatkozott szeretetteljes jóindulatért hálás köszönetemet s ismételtén ajánlom magamat mindnyájuk szives bizalmába és szeretetébe!

Kiss Albert beszéde.

Méltóságos Főispán ur!

Debrecen sz. kir. városnak, mint köz-törvényhatóságnak bizottsági gyűlése tanácsa és tisztviselő kara nevében erőteljes és töredzeti hangon bár, de őszintén köszöntöm s székfoglaló beszédében tett nyilatkozatai után bizodalommal üdvözlöm.

Bizodalommal üdvözlöm méltóságodat mert ha hazánkra nemzetünkre és városunkra nem nehezedik is már reá azon „szenvedés és nyomor“, melylyel meg fenyegetve és sújtva volt: de ezek a napok egy átmeneti korszaknak csak kezdő napjai.

„Az alkotmányt megmenteni, a parlamentárizmust fentartani, a törvényeknek és a jognak uralmát és ez által a jog folytonosságát helyre állítani, a polgári és egyéni jogok szabadságát biztosítani és egy igazgatás mint az állami élet minden szervének működését hazafias és megbízható mederbe terelni: ez az a program, mely ezen átmeneti korszaknak munkatervét alkotja és irányítja.“

A kormány ezen programjának támogatására szövetkezett pártok egész tisztaságában és sértetlenségében fenntartották elveiket és politikai meggyőződéseiket mi is örömmel fogadtuk az új korszak eljövetele nék hajnal hasadását, örömmel fogadtuk a kormány megalakulását, bár tudtuk, hogy a mi elveinknek és politikai meggyőződésünknek óhajtvá várt megvalósítását, azon munkaterv, még a legkedvezőbb esetben is csak előkészítési.

És most politikai szomorú helyzetünknek bizonyosságul naponként tapasztaljuk, hogy még azon programnak megtartása, még azon munkatervnek végrehajtásán mily sok akadályba és nehézségbe ütközik. Sőt ma már láthatjuk, hogy úgy a törvényhozás és kormány tagjaira, mint a közigazgatás terén álló férfiakra, sőt még mi reánk is a megpróbáltatások oly erős küzdelmei következnek, mely küzdelmek közt csak úgy állhatunk meg biztosan, ha az országos küzdelem élén álló férfiak iránt bizodalommal viseltünk s működésüket őszintén és egyező akaratil támogatjuk. Ezért üdvözlöm én méltóságoda: bizalommal, de a bizottsági közgyűlés, a tanács és a tisztviselői kar részére hasonló bizodalmat kerek Tőle is.

Azon egymás iránt való kölcsönös bizodalom, mely egymásnak elvét és politikai meggyőződését tiszteletben tartja, meggyőződésem szerint az ily kölcsönös bizodalom

azon községek alap, melyen biztosan megállhatunk s hazánknak rendületlenül hűve lehetünk, azon erős fegyverzet, melylyel a megpróbáltatások küdelmei közt győzedelmesen harcolhatunk, a bazaszeretet által megszentelt azon lelki erő, melylyel szerető hazánk és nemzetünk s aztán közelebről szeretett városunk javára nagy és hasznos szolgálásokat teljesíthessünk.

De székfoglaló beszédében tett nyilatkozatai után bizodalommal üdvözlöm méltóságodat a mi otthonunknak, szeretett városunknak élén is.

Tudjuk, hogy a város tanácsa és vezetői a múltban is bölcs előrelátással, okos körültekintéssel és lelkiismeretes hűséggel vezették és kezelték ennek ügyeit. A földművelés és állattenyésztés, az ipar különböző ágai és a kereskedelem oly mértékben virágoztak itt, hogy ez a város az ország északkeleti részének központja lett. A polgárok magán tulajdona és a város vagyona ugy növekedett, hogy ez a város megadhatta és megadta az „Istennek a mi az Istené” és a királynak a mi a királyé, és a szabadságharcok idején megadhatta és megadta a magyar hazának és nemzetnek is, a mi a hazáé és a nemzeté. Az egyházak és iskolák, a köznevelődési jótékonyági társadalmi és emberbaráti intézetek bőkezű pártfogója volt, sőt a keblében levő főiskola megmentéséhez, fenntartásához és fejlesztéséhez fejedelmi adományokkal járult. Vezetőit és polgárait vallásosság és jó erkölcs, szorgalom, takarékoság és becsületesség tették országosan ösmeretessé és tiszteltté. Így lett e város a lakiszabadság világitó tornya, hazánk és nemzetünk szabadságának őrvárosa. Hogy ezután is az legyen és az maradjon, ezt munkálni és kiérdemelni tekintetes bizottsági közgyűlés, tanácsa és tisztviselői kar a mi örökségünk és a mi elengedhetetlen kötelességünk.

Ezen törvényhatósági joggal bíró város élén fog állani Méltóságod, mint a végrehajtó hatalom képviselője, és az általam említett kötelesség, Méltóságodnak is első sorban hivatása és feladata.

„Ki multjára érzéketlen,
Szebb jövőre érdemetlen.”

Azért tartam fel tehát röviden a multat, mert az a mi jelen és jövő működésünknek alapja, kiindulási pontja és irányítója.

De ezen kötelesség teljesítésén kívül még sok és massze kiható létszámú megvalósítás, több modern kívánalmak kielégítése és városunk háztartásának alapos és biztos rendezése várakozik reánk. Ez az oka, hogy székfoglaló beszédében tett nyilatkozata után, mint a közigazgatás terén jártas férfit, mint a munka emberét, ki tapasztalatait, tudását, munkakedvét és férfiúi egész erejét felajánlotta, e téren is bizodalommal üdvözlöm Méltóságodat és hasonló bizodalommal kérem e bizottsági közgyűlés a tanács és a tisztviselői kar részére is.

De mivel a miénk csak a munka, az áldás Istené, Istennek áldását kérem Méltóságodra és családjára, Istennek áldását kérem főispáni működésére, hogy az a szeretet és tiszteltet mely most környezi, hogy az a bizodalom melylyel üdvözlöljük: meg ne rendüljön, sőt növekedjék! hogy a hiven teljesített kötelesség megnyugtató, boldogító tudatával, családjára boldogságára, hazánk, nemzetünk és városunk javára sokáig éljen!

Márton Imre indítványára ezután elhatározta a közgyűlés, hogy az elhangzott beszédek jegyzőkönyvében megörökíti, mire a főispán a közgyűlést berekesztette.

Küldöttségek a városnál.

A közgyűlés berekesztése után a főispán bevonult a polgármester szobájába és fogadta a tisztelgő küldöttségek. Legelőször a város tisztikara jelent meg, melynek nevében Kovács József polgármester tartott üdvözlő beszédet. Azután az ev. ref. presbiterium Simonffy Imre főgondnok vezetése alatt. A rom. kath. egyházat Pap János esperes vezette. Az autóm. izr. hitközség Reich-

mann Ármin vezetése alatt jelent meg, üdvözlő beszédet Krausz Vilmos főrabbi mondott. Az orth. izr. hitközség nevében Stasz-szer rabbi beszélt. Megjelen a debreceni helyőrség tisztikara is, melynek nevében Gyurics Bolizár honvédtuszárs ezredes üdvözlötte a főispánt. A református főiskola tanári karát dr. Ferenczy Gyula akad. igazgató vezette, aki üdvözlő beszédében arra kérte a főispánt, hogy az Egyetem érdekében fáradozzék. A főispán válaszában kijelentette, hogy az Egyetem kérdését a legmelegebb buzgósággal veszi pártfogásába. A gazdasági tanintézet nevében Sztankovics János igazgató beszélt. A kegyesrendi főgimnázium tanári karát Jászai Dezső házfőnök vezette. Az állami főreáliskolai tanári kart Góresi Kálmán, a pénzügyigazgatósági tisztviselőket Fauszt Elek, az ügyvédi és közigazgatási kamarát Márk Endre és Lestyán Adorján, a máv. üzletvezetőséget pedig Uhlarik Béla üzletvezető vezette.

Lakoma.

Délután 2 órakor az „Arany Bika”-disztermében 600 terítékű diszterkoma volt a főispán tiszteletére. A harmadik fogásnál Weszprémy Zoltán főispán hagyományos szokás szerint az első felköszöntőt a királyra mondta. A társaság állva hallgatta végig. A felköszöntő után Rácz Károly bandája a Hymnuszt játszotta. Felköszöntőket mondtak a főispánra Kovács József polgármester, Kovács Gyula helyettes alispán. Lapunk zártakor a lakoma még tart.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Pap Elek, Bakonyi Samu, Benedek János, Justh János és Szabó Kálmán országgyűlési képviselők Debrecenben időznek a főispánbeiktatás alkalmából.

— **Évzáró ünnepély.** A debreceni felső kereskedelmi iskola június hó 8-án tartandó évzáró ünnepélyének tárgysorozata a következő: 1. Hymnus. Előadja a vegyeskar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Szántó Sámuel. 3. Judás. Várady Antaltól. Szavalja Frankl József középso B. o. t. 4. Népdalok. Előadja a vegyeskar. 5. Iskolai ifjusági körök jelentései és a pályázatok eredményének kihirdetése. 6. Részlet Arany János „Nagyidai cigányok” c. eposzából. Előadja Vajda Jenő alsó A. o. t. 7. Záró beszéd. Tartja Szojka Gyula igazgató. 8. Szózat. Előadja a vegyeskar. Kezdeté 9 órakor.

— **Nem újságíró írta.** A debreceni lapszerkesztők körében óriási felháborodást keltett több fővárosi lap azon híre, hogy Boda Dezső volt debreceni kormánybiztos Andrassy Gyula gróf előtt levelet mutatott fel, amelyet állítólag debreceni lapszerkesztő intézett hozzá és abban elismerését fejezte ki Bodának debreceni működéséért. A debreceni lapszerkesztők, hogy az otromba gyanusítástól megmeneküljenek, táviratban fordultak Andrassy belügyminiszterhez, hogy nevezze meg az illetőt. Ma érkezett meg Andrassy távirati válasza, amely a következő: „Dr. Varga Lajos a „Debrecen” című lap főszerkesztőjének Debrecen. Táviratukban érintet ügyben tévedés foroghat fent, mert arról szó sem volt, hogy az említett levelet debreceni újságszerkesztők egyike írta volna. Andrassy”. De ki írta hát? Most már az egész város reputációja követeli, hogy Andrassy belügyminiszter nevezze meg a lévelíró.

— **Adomány Booskay szobrára.** A debreceni kaszinó szerdán délután tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy 300 koronát ad a debreceni Booskay szoborra.

— **Lakoma a főispán tiszteletére.** A debreceni kaszinó e hó 13-án, szerdán este lakomát rendez Weszprémy Zoltán főispán tiszteletére. Előjegyzéseket a kaszinó titkára fogad el. A lakoma zártkörű lesz és csak a kaszinó tagjai vehetnek részt azon.

— **Felhívás Debrecen város iparosaihoz.** Miután a Piac utca 27-ik szám alatt (városi bérház) uri és nőidivat áru üzletemet megnyitottam, ezzel kapcsolatosan mindenféle magyar ipari készítményeket is raktáron tartok és annak elárusítását, közvetítését elvállalom. Felhívom tehát azon tisztelt iparos mestereket, akik ilyesmikkel foglalkoznak és készítményeiket forgalomba hozni óhajják, hogy üzletemben jelentkezni sziveskedjenek. Tisztelettel Aszmann Ferenc. 273-8-6

— **A szociálista újságkritikus A szociálisták nagy gyűlésén szóba került a sajtó is.** A Népszava ellen különösen Horváth Gusztáv az ismert debreceni szociálista órák kelt ki. Érdekesnek tartjuk Horváth sajtó kritikáját leköszölni a következőkben. Horváth Gusztáv azt mondja, hogy a Népszava nem elégti ki az igényeket. Nem elég radikális. Túszelni, izgatni és tanítani kell a népet. A lapot nem a szociálisták szerkesztik. A vezércikkek nem jók, sok bennük a doktrina, nagyon gyámotlanok, csak néha olvasunk jó cikkeket Garamitól vagy Weltner-től. A tárcarovatban vannak jó fordítások, de a többi nem jó. A vasárnapi Marcaltárcák nagyon polgári izűek. A Szemle rovatot is szellemesebben kellene csinálni, úgy mint egy évvel ezelőtt volt. A politikai rovatot nem csinálja szociálista ember. A Hírek rovat sem jó. A Törvénytörés rovat egyáltalán rossz, hiszen kommentárokat nem hoz, csak száraz referádákat. Itt lehetne mutatni a bíróság osztályigazságszolgáltatását. A pártügyek-rovat és a többi se jó. A Külföld-rovatban a francia szindikálisták ellen írtak. A Színház és Művészetbe dilettánsok írtak, az irnak valamit, de ez sem jó. A Hirdetés-rovatot is kifogásolja, mert nem hoz megfelelő hirdetéseket. Munkásokból kell írkat nevelni, akkor nem lesz ennyi baj.

— **Mentze Henrik újdonságok áruházát pár nap múlva a Kosuth-utca 4. szám alá, a Pénzügyigazgatósági épületbe helyezi át, miért is a Piac és Szent Anna utca sarkán levő üzlet-helyiségben az összes raktáron levő árukat rendkívül olcsó leszállított áruban árusítja el, ajánljuk mindenkinek ezen kedvező alkalmat felhasználni.**

— **Modern üzlet Debrecenben.** Eddig nem létezett irányu üzlet nyílt meg a Piac utca 27-ik szám alatt (Városi bérház). A cég tulajdonosa Aszmann Ferenc kinek mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

TÁVIRATOR.

Országgyűlés.

Budapest, június 7. A képviselőház felirati bizottsága ma délelőtt 10 órakor tartott ülést, mielőtt is a Ház ülését csak negyed 12 órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök. Ferdinandy Béla 2 heti szabad-ágot kért. Megadták Somogyi Aladar a naplóbiráló bizottság előadja tette még jelenését. A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítették. Ezután végleg kisorsolták a mandátumok átvizsgáló bizottságokat. Rakovszky István felemlíti, hogy régen az volt a rendszer, hogy a delegáció költségvetését az utolsó órában osztották szét a képviselők közt, hogy ne legyen idejük az átanulmányozásra. Kéri, hogy most hamarabb osszák szét a költségvetést. Csitáry Béla néppárti Jedlicskával polemizál. Kijelenti, hogy Magyarországon csak a magyar nyelvnek van létjogosultsága. Ezután Leszkay Gyula az összeférhetetlenségi bizottság tagja tette le az esküt, majd az önálló vámtarifajavaslatot fogadták el harmadszori olvasásban. Az elnök bejelentette, hogy a Kuria előtti Achim András, Mihályi Tivadar, dr. Gratz Gusztáv, Batthyány Zsigmond gróf, Jurics Emil és Vecsey Zsigmond gróf mandátumát támadták meg petícióval.

Wekerle Bécsben.

Bécs, június 7. Ma délelőtt 11 órakor Wekerle miniszterelnök Schönbrunba hajtatott, ahol a király külön kihallgatáson fogadta. Azt a hírt, hogy Wekerle meglátogatta Beck osztrák miniszterelnököt, megcáfolják. A két miniszterelnök hivatalosan még nem érintkezett egymással, csupán a Vilmos császár tiszteletére rendezett ebéden találkoztak.

Az osztrák riadó.

Bécs, június 7. Ma tartotta programbeszédét a Reichsrathban Beck báró osztrák miniszterelnök. Kijelentette, hogy a Magyarországgal való viszony a legfontosabb kérdés. A magyar és osztrák kormány nem értenek egyet. A mostani állapot fentartani tovább lehetetlen. A kormány rajta lesz, hogy a helyzet megváltozzék. A miniszterelnök beszédét hűvösen fogadták.

Angolok a fővárosban.

Budapest, június 7. E hét végén 22 tagu, előkezdő angol társaság érkezik a magyar fővárosba és 15-ig ott marad. A fogadtatás költségeire a főváros tanácsa 6000 koronát szavazott meg.

Törvénykezés.**Sóvágó büntársai kézrekerülnek.****A bűnpör tárgyalása.**

Szenzációs leleplezéssel állott ma elő Szabó Bertalan ügyész a főtárgyalás folyamán. Biztos tudomást szerzett arról, hogy **Sóvágó János büntársai, kik és hol találhatók.** Eppen azért azt az indítványt tette, hogy a főtárgyalást halasszák el holnap reggel 9 órára, mert a büntársak **még a mai nap folyamán kézrekerülnek.**

Az esküdtszéki teremben az ügyész ezen indítványa óriási szenzációt és nagy mozgást okozott. Sóvágó a cinikus rabtölgilkos, aki az egész bűnpör során a legmegátalkodottan tagadott, **elsáppadt és remegni kezdett. A törvényszék elfogadta az ügyész indítványát.**

A mai tárgyaláson egyébként első tanúnak Kecskés Istvánt hallgatták ki arra nézve, hogy Szabó Kálmánna, ki azt állította, hogy november 6-án jött Bőszörményből Debrecenbe és hozzájuk szállt igaz-e? A törvényszék ezért találta szükségesnek Kecskés kihallgatását, mert Szabóné bizonyan azt is állította, hogy az említett napon vele jött Sóvágó. Kecskés adatokkal bebizonyította, hogy Szabó Kálmánna tényleg november 6-án jött Debrecenbe. Második tanu Rampai Imre volt. Rampait arra nézve hallgatták ki, igaz-e hogy Sóvágó november 6-án vele mulatott. Rampai azonban kijelentette, hogy ő nem mulatott sohasem Sóvágóval. Rampai után az ügyész indítványozta, hogy **halassza el a törvényszék a főtárgyalást holnap reggeli 9 óráig.** Azért, mert erős a gyanu arra, hogy **Sóvágó társai még ma kézrekerülnek.** A védő hozzászólása után a törvényszék az indítványt elfogadta és a tárgyalást holnap reggel 9 óráig felfüggesztette.

Közgazdaság.

Kőbányai sertésüzlet. Június 7. Bizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm

felüli sulyban) 114—116 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kgrammon felüli sulyban) 122—124 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm sulyban) 124—126 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban) 126—130 fillérig. II. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammig) 123—125 fillérig. Közép (páronként 240—260 kit kilogrammig) 122—124 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig) 122—124 fillérig. Sertéslétszám: 1906 június 4. napján volt készlet 62 375 drb. 1906 június 4. napján felhajtott 325 darab. 1906 június 5-ik napján elszállított 889 darab. 1906 június 6-dik napjára maradt készlet 61 811 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Sovány sertésárak forgalma: csekély.

Regény-Csarnok.**Az apácájelölt.**

Írta: **Kovács Hermin.**

Pedig Bene Géza még nem adott erre okot. Sőt ugy látszott, mintha csupán a felesége tudná érdekelni, minden egyebet kellemetlen tehernek tekintene. Most sem látszott valami nagyon örülni a megbízatásnak, eleinte valóságos kikelt ellene: már ő hogy avatkozhatson ilyesmibe?

— Természetesen neked kell ezt kézbe venni, — erősítette Zsuzska is, roppantul örülve anyja békülékeny hangulatának. — Miathogy a fiuk még nem számítanak, te vagy az egyedüli férfi a családban. Neked kell erőlyesen fellépned. Irénke máskor is hallgatni szokott rád.

Ez ellen tehát nem volt kibúvó. Meg kellett tenni, akár akarta, akár nem.

Ott látta Irén világos ruháját imbolyni a déresipite bokrok között. Megindult tehát, de sajtó, keserűen dacos érzéssel szívében.

— Haldeklott a természet. A tegnap még üde lombok déresipetten, szomoruan lekonyulva függtek alá az ágakról. Mintha könyekben furdénének, ontották alá a megolvadt vízecseppeket. Csatakos, nedves lett az ut, hova a nap sugarai estek, melyek erőlyesztett bágyadtsággal bujkáltak a megritkul lombok között is. Az orozva támadó szél csomóstul tépdeste a leveleket, amelyek aztán zizegve röpködtek a levegőben.

Bene Géza megállt az öreg tölgy előtt, melynek tulsó oldalán a lányt látta kérde, ellenségesen villogó szemével. Szép volt, csodaszép. Keble pihegett, mintha futott volna, ajke remegett.

Szembem álltak némán és gonosz, gyü-lölködő tekintettel méregették egymást.

— Mit akar? — törte meg a lány a csendet, éles, metsző hangon.

— Küldtek.

— Es maga jött. Mit kíván? — ismételte meg gyorsan, ideges sietséggel, mintha minél előbb végét akarná vetni a jelenetnek.

— Tudom, hiába való dolog, de meg kellett tennem, — kezdte a férfi, cipője sarkával egy utifü bokrocskát taposva szét.

— Kérem mondjon le tervéről, ne akarja apácafátyolba burkolni szép, ifju fejét.

— A lecke felmondása jól sikerült. Nemde sok kitünőt kapott egykor az iskolában?

A férfi mintha nem is hallotta volna a gunyos szavakat. Nézte a lányt. Egy pajzán napsugár odatolakodott fehér, tiszta homlokára. Egyszerre durva, erőszakos mozdulattal odalépett a lány elé.

— Es én azt mondom: menjen, érti, menjen minél előbb. A zárdába, igen oda és máshova nem.

Elfordult s ugy elsieltett, mintha égnetalpa alatt a föld.

A lány égő, haragos szemekkel nézett utána, míg alakja egészen el nem tűnt. Azután összekulcsolta kezét, mintha imádkozna. Tekintete lángoló, álihatatosan tapadt az eltsposott, kicsi utifübokorra. Mintha vonzáná valami lenyűgözhetően, titokzatos hatalom, közelebb jött hozzá. Nézte, nézte, míg szeméből kicsordult a könny. Lassan lassan lehajolt s letépte az egyik zuzott levelet.

(Foly a juk.)

Kerti-padok,

**kerti-butorok, fecskendők,
szőlőművelési eszközök**

raktára

Sesztina Lajosnál

Debrecen, Piac-u. 23.

349-3-1

Uj üzlet a főtéren.

Aszmann Ferenc

uri és női divatcikkek:

MAGYAR MŰPARI KÉSZÍTMÉNYEK RAKTÁRA.

Piac-utca 27. szám alatt, (Városi bérház,) Városházával szemben.

NAGY RAKTÁR MINDENEMŰ uri és női divat különleges-ségeiben.

Kizárólag Magyar műipari készítmények nagyválasztékban.

Üzletem megtekintésére felhivom a mélyen tisztelt közönség becses figyelmét és szives pártfogását kérem

Kiváló tisztelettel

Aszmann Ferenc.

272-8-7.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A „DEBRECEN” szerekesztőségének

és
kiadóhivatalának

Telefon száma

412.

Egy

vaskönyha jutányos áron
eladó Kémalom utca 17.

Egy villaszertü

lakóház gyümölcsös kert-
tel szabad kézből eladó.
Értekezhetni hétköznapon-
ként d. e. 10-től d. u. 3
óráig Görbe utca 11 szám
alatt. 257-3-4.

Műzönsséges

csomag posta könyv fél-
árban kapható a kiadóhi-
vatalban. Piacz u. 9. sz.

Megérkeztek

a tavaszi idény újdonságok:

Női ruha és costum selymek

hozzá való legújabb diszek.

Bluz selymek, Divatos gyapju delinek

gyönyörű választékban

Fekete gyászkelemben

állandó nagy raktár

jutányos szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

198-x-79 DEBRECEN 2

— vászon, divat és szőnyegruhák —

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Gyenge a fejlődésnél vagy a tanu
lásnál vissza mered: gyermekek ugymint
vérszegények magat bágyadnak érző és ide-
ges túleröltetett munkaság, könnyen ingerlő,
korán kimerült felnőtek erősítő szervek nagy
eredményrel használják a

Dr. Hommel Haematogent az ét
vágy fokozódik, a szellemi és testi
erők gyorsan fejlődnek, az összes ide-
gek erősödnek.

Kérjenek határozottan valódi **Dr. Ham-
mel féle Haematogent**, és ne hadjuk mag-
unkat utazatoktól telre vezetni. 262-x-5.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan fel-
szívódó, kedves illatu vegy-szer, mely már az első
kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha
bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyom-
talanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztá lanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsiros
tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a pu-
der elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt tisztítja, mitől az gyer-
mekded üdeséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.
Leglényegesebb előnye, hogy higanyt ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-pudet K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcviz. 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-6

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. L. Kovách
Nándor, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerárakban.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borviz.

A „főkuti” gyógy-borviz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványviz
ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth kuti” gyógy borviz kitünő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gaz-
dag vas és mésztartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél,
továbbá az angol görvély kóroknál.

A „Boldissár kuti” gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz; de kitünő
sikerrel használtaik a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztő
szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy lítium tartalma. Húgyhajtó hatású Szénsav dus. Csira (bacillus) mentes

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége ifjúi frissége megmaradjon, az jöjjön Bor-
székre az egészségének, ujjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tó: yezók Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fe-
nyőöserdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforások. Szén
savval telített hideg lobogó fürdők, kitünő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők,
hideg vízzel gyógyító intézet, masszázs, villamozás, tej és savókúra, terainkúra. Villámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmege).

Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra Autombil járat.

Kapható Debrecenben: Klein Ignác urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben,
nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó vasut állomás Deda. Posta, távirida és telefon helyben. 271-6-

Egy céloim van!

Hogy mindenki meggyőződjön országszerte ismert olcsóságomról! — A vásárlás nem kötelező!

Mert megnézni megszabad!

Megvenni nem muszáj!

Ingyen adom!

5 frtos bevásárlásnál egy bármilyen fénykép utáni nagyobbitást (a minek bolti ára 20 kor.) csupán a
diszes papir keretért fizetendő 1 frt 50 kr.

Ezen alkalommal a raktáromban felhalmozódott igen szép és egyedül nálam kapható legújabb divatu
áruknak az árait még mélyebbre szállítottam le, mint eddig voltak.

Újdonságok folyton érkeznek!

111-x-42

Lówy F.

Üzletem: Piacz-u. 24. szám alatt van, a Fehérló szálloda alatt, a kistemplommal
szemben. A kirakat sötét kékre van festve.